

הָאֲנָא, (קהלת א) **מַה יִתְרוֹן לְאָדָם בְּכָל עֲמָלוֹ,**
יכול אף עמלה דאורייתא, תלמוד
לומר שיעמול תחת השמש (בתיב). שאני
עמלה דאורייתא, דלעילא מן שמשא הוא.
רבי חייא אמר, אף עמלה דאורייתא, דאיהו
עמל בגיניהון דבני נשא, או בגין יקרא
דיליה. האי תחת השמש פתיב. דהא לא
סליק לעילא. תנאי אמר רבי אלעזר, אפילו
אי בר נש קיים אלה שנין, ההוא יומא
דאסתלק מעלמא, דמי ליה פאילו לא
אתקיים בר יומא חד:

וְשִׁכְבְּתִי עִם אֲבוֹתַי, וְזָפְאָה חוּלְקֵהוֹן
דְּאַבְהֶתָּא, דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֲבִיד
לון רתיבא קדישא לעילא, ואתרעי בהו,
לאתעטרא עמהון. דהא הוא דכתיב, (דברים י)
רק באבותיך חשק ה' וגו'. אמר רבי (דף רכד
ע"א) אלעזר, יעקב הוה ידע, דהא עטורא
דיליה באבחתיה הוא, דהא עטורא דאבהון
עמיה הוא, והוא עמהון. ועל דא באתוון
גליפין תנינן, ש תלת קשרין, תרין קשרין,
חד מהאי סטרא, וחד מהאי סטרא, וחד
דכליל לון. ודא הוא דתנינן, (שמות כו) והברית
התיכון בתוך הקרשים מברח מן הקצה אל
הקצה, וההוא קטרא דבאמצעיתא, אחיד
להאי סטרא, ולהאי סטרא. ועל האי כתיב,
וְשִׁכְבְּתִי עִם אֲבוֹתַי וְדָאֵי.

וְשִׁכְבְּתִי עִם אֲבוֹתַי וְגו'. רבי יהודה פתח
ואמר, (ישעיה מב) **הַחֲרָשִׁים שָׁמְעוּ**
והעורים הביטו לראות. **הַחֲרָשִׁים שָׁמְעוּ,**
אלין בני נשא דלא צייתין למלולי אורייתא,
ולא פקחין אודנייהו, למשמע לפקודי
דמאריהון. והעורים, דלא מסתפלין למנדע
על מה אינון קיימין. דהא בכל יומא ויומא

שנינו, (קהלת א) **מַה יִתְרוֹן לְאָדָם**
בְּכָל עֲמָלוֹ. יכול אף עמל
התורה? תלמוד לומר, שיעמל
תחת השמש [כחוב]. שונה עמלה
של תורה, שהוא למעלה מן
השמש. רבי חייא אמר, אף
עמלה של תורה, שהוא עמל
בגלל בני אדם או בשביל
כבודו. על זה פתוב תחת
השמש, שזה לא עולה למעלה.
שנינו, אמר רבי אלעזר, אפילו
אם אדם עומד אלה שנים, אותו
יום שמסתלק מן העולם דומה
לו פאלו לא התקיים, רק יום
אחד.

וְשִׁכְבְּתִי עִם אֲבוֹתַי. אשרי חלקם
של האבות שהקדוש ברוך הוא
עשה אותם מרכבה קדושה
למעלה והתרצה בהם להתעטר
עמהם. זהו שפתוב (דברים י) רק
באבותיך חשק ה' וגו'. אמר רבי
אלעזר, יעקב היה יודע
שהעטור שלו הוא באבותיו,
שהרי העטור של האבות הוא
עמו, והוא עמהם. ועל זה
באותיות חקוקות שנינו, ש
שלושה קשרים, שני קשרים -
אחד מצד זה ואחד מצד זה,
ואחד שכולל אותם. וזהו
ששנינו, (שמות כו) והברית התיכון
בתוך הקרשים מברח מן הקצה
אל הקצה. ואותו קשר
שבאמצע אהו לצד זה ולצד
זה, ועל זה פתוב ושבכתי עם
אבותי, ודאי.

וְשִׁכְבְּתִי עִם אֲבוֹתַי וְגו'. רבי
יהודה פתח ואמר, (ישעיה מב)
הַחֲרָשִׁים שָׁמְעוּ וְהַעֲוִרִים הִבִּיטוּ
לְרֹאוֹת. הַחֲרָשִׁים שָׁמְעוּ - אלו
בני אדם שלא מקשיבים לדבורי
התורה ולא פוקחים אזניהם
לשמע את מצוות רבונם.
והעורים - שלא מסתפלים
לדעת על מה הם עומדים,